

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 113/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpených advokátom Mgr. Matejom Krajčim, PhD., Záhradnícka 51, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Bratislava o vznesení obvinenia [REDAKČIA] uznesením ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017 z 26. mája 2017 a o vznesení obvinenia obchodnej spoločnosti [REDAKČIA], ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017 z 26. mája 2017, uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 69/17/1000-13 z 28. júna 2017 a oznámením generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 95/17-1000-8 zo 6. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a obchodnej spoločnosti [REDAKČIA], o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) z 11. januára 2018 doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. januára 2018 sa [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“), a obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 2. rade“, spolu aj „sťažovatelia“), domáhali, aby ústavný súd vyslovil porušenie ich základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Bratislava (ďalej len „vyšetrovateľ Policajného zboru“) o vznesení obvinenia [REDAKOVANÉ] uznesením ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017 z 26. mája 2017 a o vznesení obvinenia obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017 z 26. mája 2017, uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/1 Gv 69/17/1000-13 z 28. júna 2017 a oznámením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. XVI/2 Pz 95/17-1000-8 zo 6. novembra 2017.

2. Sťažovatelia v sťažnosti poukázali na to, že „*Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, č.k. VII/1 Gv 69/17/1000-13, pri rozhodovaní o sťažnostiach obvinených dôsledne neprihliadol na zákonné ustanovenia upravujúce obsahové náležitosti uznesenia, osobitne pri vydávaní uznesenia, ktorým rozhoduje o opravnom prostriedku, pričom tiež nerešpektoval povinnosti vyplývajúce pre orgány činné v trestnom konaní zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a právo obvineného na spravodlivé prejednanie jeho trestnej veci, ktorého súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.*“.

3. Podľa sťažovateľov Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) uznesením č. k. XVI/2 Pz 95/17/1000-8 zo 6. novembra 2017

„nezákonne odmietla spravodlivosť, v zmysle čl. 13 Dohovoru, resp. odňala právo na účinný prostriedok nápravy svojvoľne. Považujeme za nevyhnutné, aby Ústavný súd riešil otázku nesprávnej aplikácie práva, vo vzťahu k právnemu systému SR, kedy dochádza zo strany Generálneho prokurátora Slovenskej republiky k porušeniu práv obvinených a narušeniu zásad trestného konania, ktoré môže mať zásadný vplyv na zákonnosť celého trestného konania, pričom uvedené porušenie práv obvinených nie je možné odstrániť žiadnym iným účinným prostriedkom nápravy v súčasnosti a ani v súdnom konaní, kedy Generálny prokurátor Slovenskej republiky v sústave ústavných orgánov nespadá pod právomoc súdnej moci, t. j. kontroly súdnou mocou, takého preskúmania rozhodnutí Generálneho prokurátora Slovenskej republiky všeobecnými súdmi, ktoré je možné považovať za účinný prostriedok nápravy.“

4. Sťažovatelia uvádzajú, že *„z hľadiska základných princípov trestného konania, je absolútne nepripustné, aby generálny prokurátor, extenzívnym výkladom ustanovení Trestného poriadku, najmä § 364 ods. 1 TP s poukazom na § 184, aplikoval právo v neprospech obvineného. Zo znenia § 187 ods. 1, v kontexte ustanovení § 184 TP, je absolútne zřejmé že zákonodarca nepripúšťa prípad plynutia lehôt (§ 63 TP) na uplatnenie práva, podanie (§ 62 TP), pred oznámením rozhodnutia, t. j. jeho doručenia do dispozície obvineného alebo osoby oprávnenej urobiť v jeho mene podanie (§ 65 § 66 TP).“*

5. Sťažovatelia odôvodňujú sťažnosť *„na základe skutkových a právnych argumentov pre porušenie čl. 46, čl. 49 ústavy, čl. 6, čl. 13 dohovoru“*, pričom konkrétne skutkové a v nadväznosti na ich poukázanie aj právne argumenty v sťažnosti absentujú. V sťažnosti sa venujú citovaním vybraných náleзов ústavného súdu, citovaním čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 49 ústavy, ďalej čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Ústavnému súdu však nie je zo sťažnosti zřejmé, v čom konkrétne došlo v štyroch napadnutých rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní k porušeniu základných ľudských práv a slobôd.

6. Ako ďalej sťažovatelia uvádzajú, „*hlavný procesný nedostatok Uznesenia zo dňa 26.05.2017, vydaného MV SR, PPZ, Národná kriminálna agentúra, ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017, spočíva v skutočnosti, že OČTK nezabezpečili dostatočne, že postup podľa § 206 ods. 1 TP, skutkové okolnosti (zistenia) a právne skutočnosti (zistenia), ktoré sú v obsahu uznesenia prenesené do časti odôvodnenia, tak aby bolo zrejmé na základe akých skutkových okolností (zistení) a právnych skutočností (zistení), bolo uznesenie vydané, ako jediné možné a správne. OČTK prakticky vždy opomínajú pri edícii uznesenia podľa § 206 ods. 1 TP, že miera a stupeň preukázania skutku musí byť v priamej úmere k miere závažnosti trestného činu, ktorý je kladený obvinenému za vinu, čo sa musí automaticky preietnuť do procesnej obozretnosti pri skúmaní materiálneho obsahu trestného oznámenia a pri skúmaní zistených skutočností. V danom prípade je absolútne zrejmé, že OČTK vydaním Uznesenia zo dňa 26.05.2017, vydaného MV SR, PPZ, Národná kriminálna agentúra, ČVS: PPZ-359/NKA-PK-BA-2017, porušili ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 6, ods. 10 TP, t.j. porušenie základných zásad trestného konania.“.*

7. Sťažovatelia v závere svojej sťažnosti navrhujú, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že „*Základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces a účinný opravný prostriedok nápravy [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], garantované v čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1, v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozhodnutím zo dňa 6.11.2017, č.k. XVI/2 Pz 95/17/1000-8 vydaného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky bolo zrušené. Základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces a účinný prostriedok nápravy [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu [REDAKOVANÉ] garantované v čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1, v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Rozhodnutím zo dňa 6.11.2017, č.k. XVI/2 Pz 95/17/1000-8 vydaného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky bolo porušené. Rozhodnutie zo dňa 6.11.2017, č.k. XVI/2 Pz 95/17/1000-8 vydaného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, sa zrušuje. Ústavný súd prikazuje Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, aby vo veci konal*

a rozhodol, podľa osobitných predpisov.“. V náleze ústavného súdu sa navrhuje priznať sťažovateľovi v 1. rade finančné zadostučinenie vo výške 1 000 € a sťažovateľovi v 2. rade finančné zadostučinenie vo výške 1 000 €, ktoré je generálna prokuratúra povinná zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď sú sťažovatelia zastúpení zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

14. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

15. Podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku návrh na postup podľa § 363 ods. 1 môže podať do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia obvinený vo svoj prospech. Generálnej prokuratúre bol tento návrh doručený elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom až 4. októbra 2017, t. j. po uplynutí lehoty troch mesiacov. Napriek tejto skutočnosti generálny prokurátor na základe oprávnenia uvedeného v § 364 ods. 3 Trestného poriadku preskúmal na trestnú vec sa vzťahujúce spisové podklady a nezistil porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní. Ako v oznámení uviedol generálny prokurátor, *„úlohou ďalšieho vyšetrovania bude v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku zabezpečiť vykonanie ďalších dôkazov, ktoré sú potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu a až po ich vykonaní a vyhodnotení v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku, bude možné v trestnej veci rozhodnúť v súlade so zákonom“*.

16. Generálny prokurátor oznámením zo 6. novembra 2017 návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku bez ďalších opatrení odložil s poukazom na § 364 ods. 1 Trestného poriadku. Uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry z 28. júna 2017 nadobudlo právoplatnosť 28. júna 2017.

17. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

18. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť to, že konanie pred súdom musí vo všeobecnosti zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Trestný poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo od začiatku konania proti svojej osobe sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Pokiaľ ide o trestné stíhanie právnickej osoby – sťažovateľa v 2. rade, toto trestné konanie sa riadi ustanoveniami § 21 až § 28 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

19. Sťažnosť proti porušeniu základných práv a slobôd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy z 11. januára 2018 smeruje proti postupu a rozhodnutiu orgánov činných v trestnom konaní vo fáze prípravného (trestného) konania, keď o odôvodnenosti, a teda zákonnosti a ústavnosti trestného stíhania sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľa v 2. rade meritórne zatiaľ príslušný všeobecný súd vôbec nerozhodoval. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí. V danej veci preto ani nepovažuje za potrebné obšírnejšie sa zaoberať argumentáciou sťažovateľov, pretože aj v prípade opodstatnenosti ich tvrdení existujú možnosti nápravy v ďalšom priebehu trestného konania, na čo stabilne poukazuje vo svojej ustálenej judikatúre, v ktorej opakovane pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom

skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietať také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 389/2015). Z toho dôvodu námietky sťažovateľov týkajúce sa porušenia jeho práv treba v kontexte uvedeného považovať aj za predčasné.

20. Ústavný súd napriek už uvedenému uvádza, že sťažovatelia neuviedli ani jednu relevantnú skutočnosť, ktorá priamo poukazuje na porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľa v 2. rade. Uvádzajú porušenie základných zásad trestného konania, a to zásady stíhania len zo zákonných dôvodov podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku, zásady primeranosti a zdržanlivosti podľa § 2 ods. 2 Trestného poriadku, zásady oficiality podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku a zásady zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Teoretické zdôvodnenie porušenia základných zásad trestného konania v sťažnosti nie je v priamej úmere k vymenovaným zásadám trestného konania, ktoré mali byť porušené. Odôvodnenia sťažnosti zvoleným obhajcom proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 29. mája 2017 proti sťažovateľovi v 1. rade a uzneseniu o vznesení obvinenia z 29. mája 2017 proti sťažovateľovi v 2. rade obsahuje takmer identické citovanie zákonných ustanovení ako v sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd podľa § 127 ods. 1 ústavy, tiež poukázanie na porušenie zásady stíhania len zo zákonných dôvodov podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku a na poslednej strane vymedzenie objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Trestného zákona, z čoho nie je zrejmé, aké konkrétne námietky mal zdôvodňovať prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry v uznesení o zamietnutí sťažnosti č. k. VII/1 Gv 69/17/1000-13 z 28. júna 2017.

21. Do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade,

ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

22. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory vyšetrovateľa Policajného zboru, prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry a generálneho prokurátora, ktoré ich pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v prípravnom konaní bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu boli vyvedené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Až skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

23. Podľa čl. 50 ods. 1 ústavy len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy. „Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu“ (čl. 50 ods. 2 ústavy). Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a by sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, pričom neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

24. Je potrebné podotknúť, že trestná vec sťažovateľov sa nachádza v štádiu prípravného konania pri dôslednom rešpektovaní prezumpcie neviny. Prípravné konanie má vo vzťahu k hlavnému pojednávaniu (súdnemu konaniu) pomocnú a predbežnú povahu. Vznesením obvinenia sa však v nijakom prípade nekonštatuje vina obvineného, iba sa

vyjadruje vyšší stupeň pravdepodobnosti, že konkrétna osoba spáchala konkrétny trestný čin. Prezumpcia nevinoty v trestných veciach je jedným zo základných prvkov práva na spravodlivý proces (III. ÚS 61/01). Ústavný súd teda v okolnostiach danej veci konštatuje, že trestná vec sťažovateľov sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádza v tzv. prípravnom konaní, keď o dôvodnosti, a teda zákonnosti a ústavnosti jej trestného stíhania meritórne zatiaľ všeobecný súd nerozhodoval. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľom ako obvineným a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom podaní obžaloby) ako obžalovaným právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane ňou označeného práva na inú právnu ochranu, k porušeniu ktorého malo dôjsť aj v dôsledku postupu generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci, a ním prechádzajúcich rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého oddielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku.

25. Vychádzajúc z petitu sťažnosti je na prvý pohľad zjavné, že sa sťažovatelia domáhajú rozhodnutia, na ktoré ústavný súd nemá právomoc. Ústavný súd nemôže rozhodnúť o skutkových a právnych dôvodoch prebiehajúceho prípravného konania, keďže aj v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, na ktorý okrem iného sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľ v 2. rade poukazovali, postupujú orgány činné v trestnom konaní tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiacie proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie, z čoho vyplýva, že ústavný súd sa zisťovaním skutkového stavu nezaoberá.

26. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

27. Ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). Taktiež nie je možné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy [obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“)] stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09).

28. Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú teda vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem, akou Trestný poriadok nepochybne je. Navyše je nutné skonštatovať, že aj samotné vyšetrowanie v predmetnej trestnej veci nie je skončené (v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) a postavenie sťažovateľov ako subjektov trestného konania im už v rámci prípravného konania dáva postavenie a tomu

korešpondujúcu plnú potenciú aktívne zasahovať do objasňovania skutkovo relevantných okolností a skutočností im za vinu kladených.

29. V závere ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, a to aj postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto návrhom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyznamenať. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej návrhu vyhověli. Príslušné orgány sa sťažnosťou zaoberali ústavne konformným spôsobom (I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

30. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

31. S poukazom na už uvedené skutočnosti ústavný súd odmieta sťažovateľmi podanú sťažnosť pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy z dôvodu, nedostatku svojej právomoci. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2018